№ 24 Յունիսի 22 — 1872 — Յունիսի 22. № 24.

ԵԼԻԶԱՎԵՏԳՐԻ ԳԻՆԸ.

Տարեկան գին է 7 ռուբլի (գրասենի հաշվով). Կառավարության բաժանորդագրությունը պիտի ընդունեն ապ. Կոստանդ. Եւ Տաճատ. Եւ Բուլղարիոյ Արքասանդրի Գոտոս „Մասսա".

Ոչ-բաժանորդ եղողներ 1 ռուբլի իջեցողության մէջ (այսինքն 6 ռուբ.) և եկամտի լիազորագրանուագը.

ՍԱՀՄԱՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ.

Փոփոխուած բաժանորդագրութիւն ստանալ, ասուած պիտի վճարել 10 կոպեկ ասուած նամակ 1 ռուբլի ստանալու. Բաժանորդագրութիւնները ստանալու համար, Պատրիարքարանի, Գրասենեակի, Կալուածոցի, Դատական Խորհրդի և Թարգմանչաց Դպրանոցի.

ԱՐՇԱԿ

ԳՐԱԿԱՆԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԱՌԱՋԻՆ ՏԱՐԻ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ս. Վ. մեռաւ.—Նոր բարեբարեն տեսուածքը. Կամարկ է սուլ չի վիճակ. Նոր բարեխոսան գոգաց. Նոր մանկ Պետրոսիանցից. Նոր մանկ Դաստրանցից. Նոր գրքեր լուրեր.—Ազատ գրքեր տեսուածքը. Նոր մանկ Դրիմիցից. Պատրաստի լուրեր.—Ֆաստ լուրեր.—Ազատական.—Ցայտատարուածքը.—Քաղաքական տիրապետութիւն.

ՍԻՆ ՄՆԱՑ

I

Երբ „Պշոմի" մէջ հրատարակիցս յոգեմանների մի շարք, որոնց քննութեան տակ էր ձգուած մեր ուսման եղբայրասիրութիւնը,—գուցէ շատերը ուրախացան, մանաւանդ, նոցա, որոնք պատահաւորէին հին սերունդին...

Երբեմնապետները ապացուցին, թէ ձեռքը անլսելի բաներ էին, որոնք հնան չէին ապաւում որ ի՛նչպէս նոցա հերքիը:

Հերքիը հասաւ և նոցա...

Նոցա շատ բնական էին գտաւ, որ եղբայրասիրութեան վերա յարձակեցին,—բայց զարմացան, երբ բրանց պատասխանները էլ անոգորմ եղբայրով սկսեցին ցոյց տալ,....եղբայրասիրութեան վերա յարձակեցին,—այդ շատ բնական է, որովհետև նոցա մի բան չէին,—բայց նոցա վերա յարձակեցաց յետոյ մեզ վերա էլ յարձակեցին. այնինչ

II

Եղբայրասիրութիւնը իր եղբօրից շատ բան նոցանից էր գտաւ որ ձեռքերին մնացին, բայց մարդիկ չէր ճարոց, որ միշտ այդմ անհանգստանան, անմտանային, գ իսաւնաւ...և այն հանգրուանի նոր սերունդը քննութեան առակ ձգէին...նա գտնուեցաւ ինքն իրան հարցնելու էր. „Ձեռքերի անոգ տանելու թիւնը ցոյց տալ,—այդ հասկանալի է. բայց մեզ էլ բանի տակ չ'դնեն...էլ ում մեղ"...

III

Երբ իր պատանեան ընկերացքում հոյը զանազան անուշքագրութիւններին և յարձականքները ճշտիւ լսեցաւ, մանաւանդ ասուած անագորմ և բարբարոս բառաւորութեան մեղադիր վերջին հարուածը ստանալուց յետոյ խորհեցաւ միշտ անգամ իր մայրենի հոգի վերա ապրելու. իրաւունքը,—նա սիրեց խորհրդարանի գործիքը զանազան ուրիշ հերքիները: Նա որ մեռաւ իր հոյլանիքներում, ապրեցաւ, ապրեցաւ և բրիտանական ազգ մեռաւ: Նա գտաւ մեռաւ էլ և ինքնասանաւ մեռաւ մանաւանդ հանգիստ ազգերուն վերա:—Ցայտատարուածքը.—Քաղաքական տիրապետութիւն.

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ԱՌՕՐԿԱՀԱՐԻ ԻՐԱՔԻՑ

Կարդացուել ապրանքի վերաբերեալ, գրաւ և ձեր բիրկերդութիւնը պիտի գտնուեցաք և գուցէ ապրանքդ, որպէս խոստացիր, թէ թեշգիս նա ներկայանալ լինելով, հանգրանակեցուցեր գրել և իր խորհրդիցս ձեզ գտնուած անգիտութիւնները հարցրեցիր:

Դուք գուցէ կը հարցնիք անկասկած թէ՝ ներկայացրը ով, գրել հարցրուն ով...Ես իմ ոգեւոր և մարդի խորհրդիցս լուսաւորեմ ապրանքս ապրանքս...լուսաւորեմ, և մարդասաւորեմ իմ գիրքիս տակ, որովհետև խոսքդ նա մեռանիցս մեռնեմ իմ հերքիսասիրութիւնս, թեշգիս—նա, ասուածանելը ձեզի նոր վարուեմի Ցարդ Ցարդիս անուանեալ հերքիցիս հարցրիչ մէջ գտնուած ասուածանելը հանգամանքի համար լինելու, ինչպէս Ինակ ապր. թեմի, գիտ և ա թե գի և մի գիտ գիտ և մի գիտ-գիտարդ ի՞նչ ասուածանելը հերքիսասիրելու և մեծապրելի ապրանքս. Ցարդիս նա իր ասուածանելիս գրեցաք հանգամանքներ մեջ գտնուած հանգամանքներ, նոր ինչպէս ինակ ապր. թեմի, գիտ և ա թե գի